

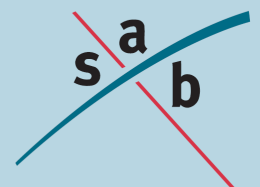
Quick scan natuur

Zoutdepot De Zilk

Gemeente Noordwijkerhout

Datum: 12 februari 2018

Projectnummer: 160261

Auteur: V. Hommersen
Tweede lezer: E. Verkaik
Projectleider: E. de Bos
Project: Zoutdepot De Zilk
Projectnummer: 160261

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Plangebied	3
2	Wettelijk kader	7
2.1	Gebiedsbescherming	7
2.2	Soortenbescherming	9
3	Quick scan flora en fauna	12
3.1	Onderzoeksmethode	12
3.2	Gebiedsbescherming	12
3.3	Soortenbescherming	14
4	Conclusie	23
4.1	Gebiedsbescherming	23
4.2	Soortbescherming	23
5	Advies	24
5.1	Aanvullend onderzoek	24
5.2	Zorgplicht	25
5.3	Broedende vogels	26
5.4	Vervolgstappen	26

Bijlage 1: Geraadpleegde literatuur

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Noordwijkerhout is voornemens in de dorpskern De Zilk de (woon)wijk Zoutdepot te ontwikkelen. De ontwikkeling omvat het laatste deelproject van de herstructurering van De Zilk en voorziet in de bouw van 130 woningen, een commerciële ruimte ter vervanging van de tijdelijke supermarkt aan het Breeland en een G.O.E.D. (Gezondheidsvoorzieningen Onder Een Dak).

Bij alle ruimtelijke ingrepen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden, dient eerst een onderzoek uitgevoerd te worden in het kader van de Wet natuurbescherming en eventuele andere betrokken natuurregelgeving. Uit dit onderzoek moet blijken of met de ingrepen negatieve effecten op beschermde gebieden en soorten zijn te verwachten en of daarvoor respectievelijk een vergunning of ontheffing noodzakelijk is.

1.2 Plangebied

1.2.1 *Huidige situatie*

Het plangebied betreft het Zoutdepot, gelegen tussen de dorpskom van De Zilk (gemeente Noordwijkerhout, provincie Zuid-Holland) en het duingebied. Noordwijkerhout en Hillegom liggen op respectievelijk 5,5 en 2,5 kilometer afstand en zijn de grotere kernen van dit gebied. De omringende gronden rond De Zilk bestaan uit agrarische percelen in het hart van de Bollenstreek (noord-, oost- en zuidzijde) en uit Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid. Dit betreft een uitgestrekt duingebied, een reliëfrijk en landschappelijk afwisselend gebied dat voornamelijk bestaat uit kalkrijke duinen.

Het plangebied bestaat uit het terrein van een voormalige zoutdepot. In het midden van het terrein bevindt zich een opslagloods die dienst doet als kringloopwinkel. De overige gronden bestaan grotendeels uit verruigde begroeiing in de vorm van struiken en bosschages. Het noordoostelijke deel van het plangebied bestaat voornamelijk uit graspercelen met enkele watergangen. Het plangebied wordt begrensd door een watergang in het noorden, de Sportlaan en de Zilkduinweg in het oosten, een parkeerplaats in het zuiden en de Provincialeweg in het westen. Ten noorden van het plangebied liggen sportvoorzieningen. Dit zijn naast voetbalvelden ook tennisbanen. Ten oosten bevindt zich woongebied en direct ten westen van de Provincialeweg begint het duingebied van Kennemerland-Zuid. Navolgende afbeeldingen geven de globale ligging van het plangebied weer.

Topografische kaart met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Google Maps. Bewerking: SAB.

Luchtfoto met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Google Maps. Bewerking: SAB.

Op 28 oktober 2016 is een veldbezoek uitgevoerd. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

Plangebied ten tijde van het veldbezoek. 1 en 2) ruige vegetatie in het zuidwesten van het plangebied, 3) Kringloopwinkel, 4) grasveld in het oosten van het plangebied, 5) zanderig terrein in het noordwesten van het plangebied, 6) één van de watergangen in het oosten van het terrein, 7 en 8) impressie van de bosschage in het plangebied.

1.2.2 Toekomstige situatie

De ontwikkeling omvat het laatste deelproject van de herstructurering van De Zilk en voorziet in de bouw van 130 woningen, een commerciële ruimte ter vervanging van de tijdelijke supermarkt aan het Breeland en een G.O.E.D. (Gezondheidsvoorzieningen Onder Een Dak). Het woningbouwprogramma bestaat uit 3 appartementenblokken met totaal 58 wooneenheden, 12 twee-kappers en 60 eengezinswoningen. Het maximum aantal woningen betreft 130. Maximaal 500 m² detailhandel is toegestaan voor uitsluitend een supermarkt, daarnaast kan maximaal 100 m² ingevuld worden door overige detailhandel en consumentverzorgende dienstverlening. Ook wordt in parkeervoorzieningen voorzien.

Uitgangspunt voor deze quick scan is dat het gehele plangebied op de schop gaat. Wat dat betreft gaan we ervan uit dat alle aanwezige bebouwing (de loods) wordt gesloopt, dat alle bomen worden gekapt, dat alle watergangen worden gedempt en alle overige grond wordt bewerkt.

2 Wettelijk kader

De bescherming van natuur is op te delen in gebiedsbescherming en soortenbescherming.

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 Inleiding

Op grond van artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna door de Minister worden aangewezen als Europees Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebied, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Wet natuurbescherming draagt gedeputeerde staten daarnaast op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd natuurnetwerk Nederland. De bescherming van dit natuurnetwerk wordt geregeld bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, zoals belangrijke weidevogelgebieden of ganzenfoerageergebied. Hieronder een toelichting bij de verschillende vormen van gebiedsbescherming.

2.1.2 *Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden*

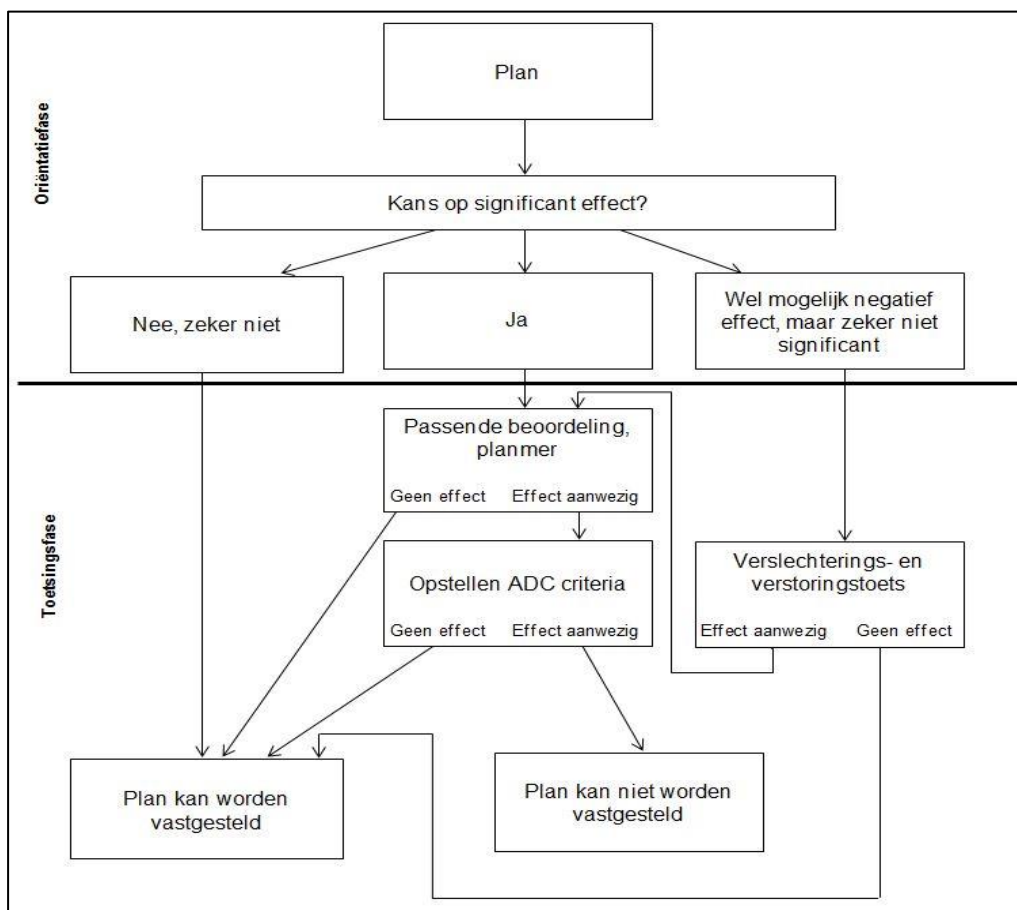
Voor alle Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze gebieden. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor deze gebieden zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Aanvullend bij deze zorgplicht gelden voor deze gebieden extra regels die zijn opgenomen in hoofdstuk 2 van de wet.

Natura 2000-gebieden

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Conform artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming is het verboden om zonder vergunning projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op deze instandhoudingsdoelstelling van een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een significant verstrend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Ook is het voor een bestuursorgaan verboden, een plan vast te stellen dat significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Voor een plan of een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling gemaakt te worden, van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen. Blijkt uit de passende beoordeling dat er geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of

kan voor de projecten door gedeputeerde staten een vergunning worden verleend. In bepaalde gevallen kan, ondanks dat uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken mogelijk is, een plan toch worden vastgesteld of kan een vergunning toch worden verleend. Er dient dan te worden voldaan aan de zogeheten ADC criteria. De ADC criteria houden in: i) dat er geen alternatieve oplossingen zijn, ii) dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en iii) dat de nodige compenserende maatregelen worden getroffen. De afbeelding hieronder geeft de besluitvorming van plannen in relatie tot de bescherming van Natura 2000-gebieden weer.

Bijzondere nationale natuurgebieden

In uitzonderlijke gevallen kan de Minister, op grond van artikel 2.11, bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Minister kan dit doen voor een gebied dat is of wordt aangemeld als Habitatrichtlijngebied, maar nog niet definitief is aangewezen. Ook kan het voor een gebied dat nog geen onderdeel is van het Natura 2000-netwerk, maar waar compenserende maatregelen worden getroffen voor de realisatie van een project met significante gevolgen. Tot slot kan een gebied worden aangewezen in het geval dat dat noodzakelijk is in het kader van de Vogel- of Habitatrichtlijn, om een gunstige staat van instandhouding te realiseren. Ter bescherming van de bijzondere nationale natuurgebieden kan de Minister verschillende maatregelen nemen, waaronder toegangsbeperkingen tot het gebied, het gebruik maken van zijn of haar aanschrijvingsbevoegdheid en het treffen van behoud- en herstelmaatregelen in het gebied.

2.1.3 *Natuurnetwerk Nederland en weidevogelleefgebied*

Ter bescherming van vogelsoorten, van soorten van de Habitatrichtlijn en van rode lijstsoorten dienen provincies, op basis van artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming, zorg te dragen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend ecologisch netwerk, genaamd natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS). De bescherming van dit netwerk gebeurt bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, zoals weidevogelgebieden of ganzenfoerageergebied.

Voor natuurnetwerk Nederland geldt, op basis van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, dat ontwikkelingen niet mogen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. Daarnaast mogen de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden niet significant worden beperkt

In de provincie Zuid-Holland wordt Natuurnetwerk Nederland nog EHS genoemd. De provincie Zuid-Holland maakt in haar Verordening Ruimte (2014) bij de EHS onderscheid tussen EHS op land en EHS op water. EHS op land is aangewezen als bestaande en nieuwe natuur; ecologische verbinding; of waternatuurgebied. Onder EHS op water worden grote wateren en de Noordzee verstaan. Volgens de Beleidsregel Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013) is sprake van het Nee, tenzij-regime bij ingrepen in de EHS en belangrijke weidevogelgebieden. Dit regime houdt in dat geen ingrepen zijn toegestaan die de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, de negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.

In dezelfde beleidsregel wordt ook ingegaan op recreatie buiten de stad en strategische reservering natuur. Indien binnen deze gebieden ruimtelijke ingrepen uitgevoerd gaan worden, dient compensatie plaats te vinden. Van beschermde ganzenfoerageergebieden is in Zuid-Holland geen sprake.

2.2 Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming.

2.2.1 *Zorgplicht en verboden*

Op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming geldt voor al de in het wild levende soorten altijd de zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Naast de zorgplicht is voor een aantal soorten door middel van verboden een aanvullend beschermingsregime opgenomen. Er is een apart beschermingsregime voor vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1-3.4), voor habitatrichtlijnsoorten (artikelen 3.5-3.9) en voor andere soorten (artikelen 3.10 en 3.11).

Vogelrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen, het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze soorten te beschadigen of te vernielen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden deze soorten opzettelijk te storen wanneer dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

De verboden in de wet zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd, dus ook als ze niet als broedlocatie worden gebruikt. Het betreft dan over het algemeen soorten die hun nest het gehele jaar als verblijfplaats gebruiken of soorten die niet in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Habitatrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om soorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen van Bonn en Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren, om eieren opzettelijk te vernielen, om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om planten van de Habitatrichtlijn en van het verdrag van Bern opzettelijk te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten

Naast de vogelrichtlijnsoorten en de habitatrichtlijnsoorten worden in de wet een aantal diersoorten en plantensoorten beschermd. Voor deze soorten zijn bij ruimtelijke ingrepen de volgende verboden relevant: het is verboden deze soorten opzettelijk te doden of te vangen, om de vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om de plantensoorten opzettelijk te ontwortelen of te vernielen.

2.2.2 Opzetvereiste

Bij veel van de hierboven genoemde verboden is er sprake van een opzetvereiste. Zo is het verboden om vogelnesten *opzettelijk* te beschadigen. In de wet wordt bij deze opzet uitgegaan van 'voorwaardelijke opzet'. Bij voorwaardelijke opzet is men zich bij het handelen bewust van de mogelijke negatieve consequenties, terwijl men de handeling toch uitvoert. Een voorbeeld van voorwaardelijke opzet is iemand die in het voorjaar een boom omzaagt en daarbij 'per ongeluk' een vogelnest beschadigt. De persoon had niet de opzet dit nest te beschadigen. Maar in de broedtijd van vogels is er wel een aanzienlijke kans dat er in een boom een vogel nestelt. Er kan daarom toch sprake zijn van opzettelijke beschadiging van het nest; voorwaardelijke opzet.

2.2.3 Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing

Provinciale staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de bovenstaande verboden. De provincie Zuid-Holland is voornemens voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën een vrijstelling te verlenen, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en

voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de soorten aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, middelste groene kikker. In december 2016 zal de provincie definitief beslissen welke soorten worden vrijgesteld. Bij het uitvoeren van deze quick scan zijn wij er van uitgegaan dat de soorten waarvoor de provincie momenteel voornemens is een vrijstelling te verlenen, inderdaad worden vrijgesteld.

Daarnaast zijn de in paragraaf 2.2.1 beschreven verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen daarbij zowel gebruikt worden voor de omgang met de vogelrichtlijnsoorten, de habitatrichtlijnsoorten als de andere beschermde soorten. Wel geldt voor de vogelrichtlijnsoorten en de habitatrichtlijnsoorten de aanvullende eis dat de handelingen die men uitvoert een wettelijk belang dienen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gaat dan onder meer om handelingen in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna

Tot slot kunnen gedeputeerde staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden. Ook hierbij geldt voor vogelrichtlijnsoorten en habitatrichtlijnsoorten dat aan de handelingen die men verricht een wettelijk belang van de Vogelrichtlijn respectievelijk de Habitatrichtlijn ten grondslag dient te liggen.

3 Quick scan flora en fauna

3.1 Onderzoeksmethode

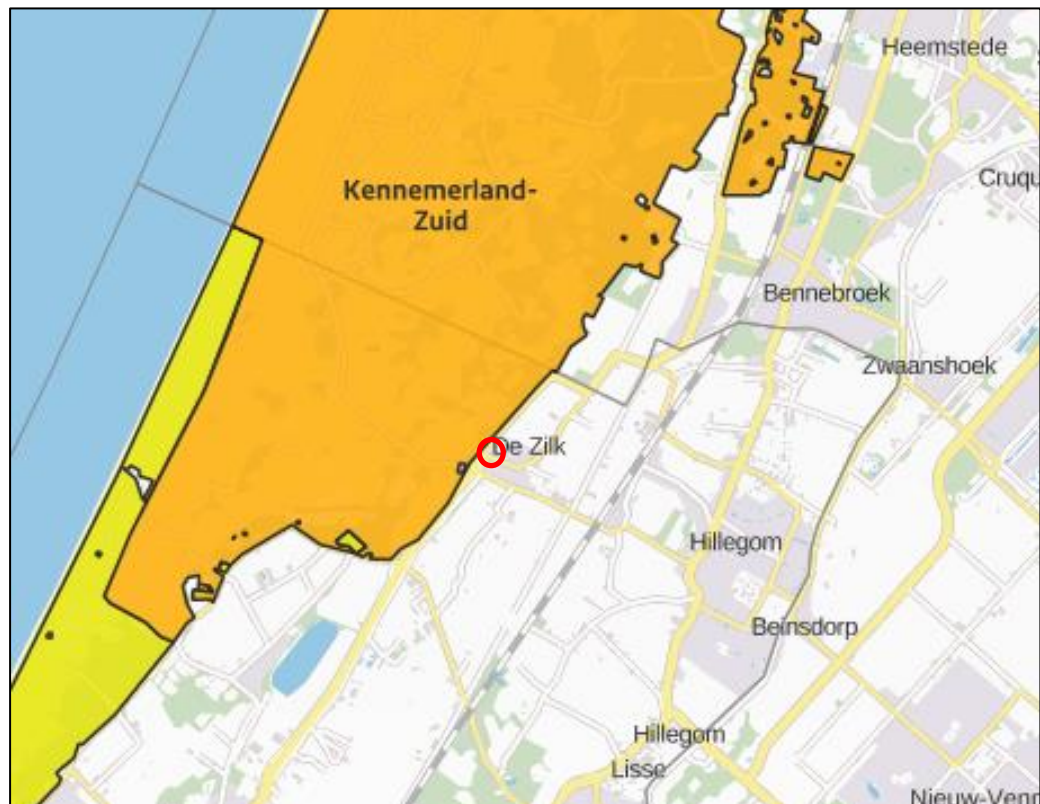
De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecooloog van SAB. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is gebruikgemaakt van de meest recente verspreidingsgegevens van soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFB). Voor aanvullende visualisering van deze gegevens wordt gebruikgemaakt van relevante literatuur. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 28 oktober 2016 heeft een ecooloog van SAB het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en om de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 Gebiedsbescherming

3.2.1 *Wet natuurbescherming*

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen (zie navolgende afbeelding).

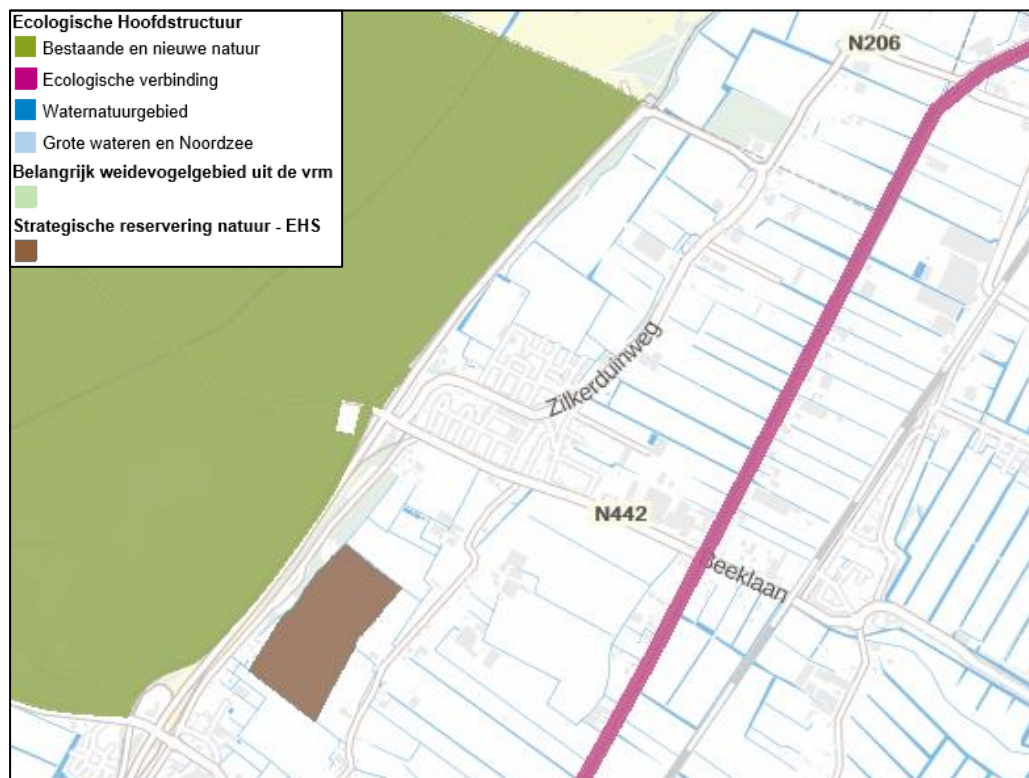

Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden.
Bron: Aerius. Bewerking: SAB.

Het plangebied ligt direct naast Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid en wordt enkel van dit gebied gescheiden door de Provincialeweg N206. Overige Natura 2000-gebieden (zoals Coepelduynen, Meijndel & Berkheide en Polder Westzaan) liggen op meer dan 10 kilometer afstand. Vanwege de geringe afstand tot Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid is een nader onderzoek in de vorm van een voortoets noodzakelijk. Op voorhand kunnen negatieve effecten van het plan op de instandhoudingsdoelstellingen namelijk niet worden uitgesloten. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan de effecten van vermessing en verzuring als gevolg van de realisatie van maximaal 130 woningen en de daarbij samenhangende verkeerstaantrekkende werking van het plan. Dit kan een verhoogde emissie van stikstof naar de lucht veroorzaken waardoor een toename van stikstofdepositie op de voor stikstofgevoelige leefgebieden en habitattypen van de omliggende Natura 2000-gebieden ontstaat. Om inzicht te krijgen of er met het voornemen sprake kan zijn van een negatief effect van onder andere stikstofdepositie op de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen en leefgebieden van soorten in Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid en overige nabijgelegen Natura 2000-gebieden, is een nader onderzoek in de vorm van een voortoets noodzakelijk.

3.2.2 **Natuurnetwerk Nederland**

Het plangebied ligt niet binnen natuurnetwerk Nederland (in Zuid-Holland nog EHS genoemd, zie navolgende afbeelding).

Globale ligging van het plangebied ten opzichte van Natuurnetwerk Zuid-Holland, ecologische verbindingen, belangrijke weidevogelgebieden en gebieden met de status strategische reservering natuur. Bron: Provincie Zuid-Holland. Bewerking: SAB.

Het dichtstbijzijnde gedeelte van het natuurnetwerk bevindt zich direct ten westen van het plangebied en wordt gevormd door natuurgebied Kennemerland-Zuid. Enkel de

Provincialeweg N206 scheidt het plangebied van dit gedeelte van het NNN. Op ongeveer 500 meter ten zuiden van het plangebied ligt een gebied met de status strategische reservering natuur. De dichtstbijzijnde ecologische verbinding en belangrijk weidevogelgebied bevinden zich op respectievelijk 600 meter en 7,5 kilometer van het plangebied. Aangezien het plangebied niet in het Natuurnetwerk of een gebied met de status als ecologische verbinding, strategische reservering natuur of belangrijk weidevogelgebied ligt, vormt de ligging van het plangebied ten opzichte van deze gebieden geen beperkingen voor de beoogde plannen.

3.3 Soortenbescherming

In het kader van de Wet natuurbescherming moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is of kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

3.3.1 Vaatplanten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komt glad biggenkruid in en in de buurt het plangebied voor.

De groeiplaats van glad biggenkruid bestaat uit droge, vaak omgewerkte zandgrond in akkers, bermen en kustduinen. Het plangebied zou een geschikt biotoop voor glad biggenkruid kunnen vormen. De NDFF duidt er op dat deze soort in 1991 veelvuldig in het plangebied voorkwam. Daarnaast zijn er ook een aantal recentere waarnemingen van deze soort gedaan in de directe omgeving. Tijdens het veldbezoek is glad biggenkruid niet in het plangebied waargenomen. Het veldbezoek vond echter plaats buiten de bloeiperiode van deze soort. Een extra veldbezoek in de bloeiperiode van deze soort wordt daarom noodzakelijk geacht om de aan- of afwezigheid van deze soort in het plangebied uit te sluiten. Overige beschermde vaatplanten worden op basis van het veldbezoek en verspreidingsgegevens van de NDFF niet in het plangebied verwacht.

3.3.2 Grondgebonden zoogdieren

In het huidige voorstel van de provincie Zuid-Holland wordt voor de soort tweekleurige bosspitsmuis geen algemene vrijstelling verleend op basis van provinciale verordening. Ook de ondergronds woelmuis is niet vrijgesteld. Deze soort komt sinds 2000 echter niet meer in de provincie voor. In december beslist de provincie over dit voorstel. Wij gaan er hier vanuit dat er voor deze soort inderdaad geen algemene vrijstelling zal zijn.

Strikt beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen geen strikt beschermde grondgebonden zoogdieren in de buurt van het plangebied voor.

Andere beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de soorten boommarter, damhert en eekhoorn in de buurt van het plangebied voor.

De boommarter leeft in bosrijk en afgelegen gebied. Het bouwt zijn vaste rust- en verblijfplaats in een grote holte in een oude boom. Uit literatuur van de Zoogdiervereniging blijkt dat er aanwijzingen zijn dat Zuid-Kennemerland een voortplantingslocatie van boommarters vormt. Van 2009 tot 2011 is daarnaast door Landschap Noord-Holland onderzoek verricht naar boommarters in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Hieruit bleek dat er ook in de Amsterdamse Waterleidingduinen sprake was van voortplanting. Ook volgens de meest recente (<3 jaar) verspreidingsgegevens van de NDFF komt de boommarter in de directe omgeving van het plangebied voor. Dit betreft zowel levende boommarters als dode dieren (verkeersslachtoffers, onder andere op de N206). Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van de boommarter gevonden. Het plangebied vormt, vanwege het bomenrijke karakter, echter wel een geschikte leefomgeving voor deze soort. Het plangebied ligt daarnaast direct naast natuurgebied Kennemerland-Zuid en wordt enkel van dit Natura 2000-gebied gescheiden door de Provincialeweg N206. Om deze reden kan de aanwezigheid van de boommarter niet op voorhand in het plangebied worden uitgesloten. Vanwege de beoogde kap van bomen kunnen negatieve effecten van het plan op deze soort niet op voorhand worden uitgesloten. Een nader onderzoek naar de boommarter wordt daarom noodzakelijk geacht.

Het damhert komt voornamelijk voor in lichte loofbossen en gemengde bossen en minder vaak in uitgestrekte naaldbossen. De voorkeur gaat uit naar oudere bossen met een dichte onderbegroeiing. Belangrijk is dat er voldoende gras is. Ook komt hij voor in randzones bij graslanden, akkerranden en in parkachtige bosgebieden. Vanwege de kleinschaligheid van het terrein wordt het damhert echter niet in het plangebied verwacht. Daarnaast zijn tijdens het veldbezoek geen sporen van deze soort in het plangebied aangetroffen. Negatieve effecten van het plan op deze soort kunnen daarom worden uitgesloten.

De eekhoorn leeft in bosrijk gebied met voldoende voedsel in de vorm van noten zaden. Het bouwt een nest van takken en bladeren in de oksels van takken van bomen. Deze soort is tijdens het veldbezoek niet in het plangebied waargenomen. Ook zijn geen nesten aangetroffen. Echter, aangezien tijdens het veldbezoek de bomen nog in het blad zaten, is niet goed genoeg te bepalen of daadwerkelijk nesten van de eekhoorn in en in de directe omgeving van het plangebied afwezig zijn. Omdat met de geplande ruimtelijke ingrepen mogelijk nesten worden verstoord of vernietigd, is nader onderzoek naar de aanwezigheid van eekhoornnesten in en direct rond het plangebied noodzakelijk.

3.3.3 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis in de buurt van het plangebied voor. Alle vleermuissoorten, alsmede hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn strikt beschermd volgens de Wet natuurbescherming.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruikmaken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soor-

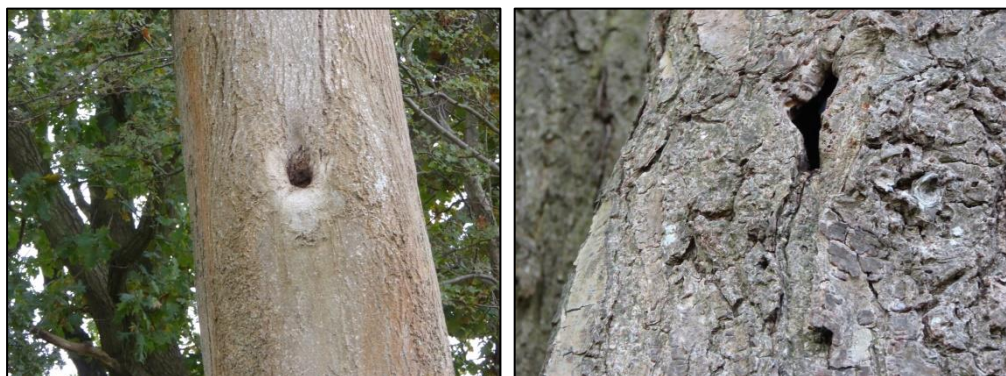
ten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, etc.). Andere soorten als de rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, holen en achter loshangend schors). De watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten.

Gebouwbewonende vleermuissoorten

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot en in schoorstenen. In het plangebied bevindt zich één gebouw, dit betreft een opslagloods die dienst doet als kringloopwinkel. Tijdens het veldbezoek is het gebouw geïnspecteerd op de geschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen. Mogelijkheden voor een verblijfplaats zijn echter niet aangetroffen. De golfplaten muren bieden vleermuizen geen geschikte verblijfplaats en worden bovendien in de zomer te warm en in de winter te koud, en zijn daardoor ongeschikt als verblijfplaats. Daarnaast zijn er geen geschikte kieren of spleten aangetroffen en heeft het gebouw geen spouwmuur waar vleermuizen een verblijfplaats kunnen hebben. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen als de gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn om die reden niet in het plangebied te verwachten.

Boombewonende vleermuissoorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangend schors. Bomen dienen hiervoor een minimale diameter van 30 centimeter te hebben. Zo hebben vleermuizen genoeg ruimte in de boom. Vanaf deze diameter maken spechten ook holen in bomen, waarvan vleermuizen gebruik kunnen maken. Ook moeten de bomen dermate oud zijn, dat holtes door rotting ontstaan. In het plangebied zijn verschillende bosschages aanwezig. De bomen zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op geschikte holtes en loszittend schors. In een paar bomen zijn holtes aangetroffen (zie navolgende afbeeldingen). Uit een nadere inspectie met een zaklamp bleek echter dat deze holtes niet genoeg waren ingerot om als verblijfplaats van boombewonende vleermuizen te kunnen dienen. Geschikte verblijfplaatsen voor soorten als de watervleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis worden om die reden niet in het plangebied verwacht.

Twee bomen met holtes in het plangebied. Uit een nadere inspectie met een zaklamp bleek echter dat deze holtes niet goed genoeg zijn ingerot om een verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen te vormen.

Essentieel foerageergebied

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied van zeer groot belang is voor vleermuizen van een bepaalde verblijfplaats, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren zou gaan, zou de voedselvoorziening van deze vleermuizen verdwijnen, waardoor ze de verblijfplaats moeten verlaten. Het verdwijnen van het foerageergebied leidt zo tot het niet meer functioneren van de verblijfplaats. Dergelijk essentieel foerageergebied is strikt beschermd.

Boschages, zoals aanwezig in het plangebied, vormen geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Het is echter niet te verwachten dat het plangebied essentieel foerageergebied vormt voor een populatie vleermuizen. Het plangebied heeft namelijk maar een beperkte oppervlakte en in de directe omgeving van het plangebied is vergelijkbaar foerageergebied aanwezig waar vleermuizen voedsel kunnen vinden. Dit betreft onder andere boschages ten zuidwesten van het plangebied en het gebied direct ten westen van het plangebied behorende bij de Amsterdamse Waterleidingduinen. Bovendien worden er in het plangebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen verwacht, waardoor het niet te verwachten is dat door de kap van de betreffende bomen een verblijfplaats zijn functie zal verliezen. Het wordt daarom niet waarschijnlijk geacht dat de bomen in het plangebied een essentieel foerageergebied voor vleermuizen vormen.

Essentiële vliegroutes

Om zich van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied te verplaatsen wordt door een aantal soorten steeds dezelfde lijnvormige elementen gebruikt. Bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis gebruikt vaak bomenrijen waaraan het zich kan oriënteren. Als een dergelijke route verdwijnt of onderbroken wordt, vervalt deze mogelijkheid om van verblijfplaats naar foerageergebied te komen. Vleermuizen moeten dan een alternatieve route zoeken. Als dit niet mogelijk is en als de vliegroute door veel vleermuizen wordt gebruikt, kan dit een groot negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben. Daarom zijn dergelijke vliegroutes strikt beschermd.

In het plangebied bevinden zich boschages. Ten westen van het plangebied vormt dit een lijnvormige structuur. Deze lijnvormige structuur loopt echter niet door naar het noorden en wordt daardoor onderbroken. Het is om die reden niet te verwachten dat dit een essentiële vliegroute voor vleermuizen vormt. Ook is dezelfde lijnvormige groenstructuur aanwezig aan de overzijde van de Provincialeweg, op ongeveer 15 meter afstand. Hier loopt dit lijnvormige element wel verder door naar het noorden. Op 15 meter afstand is derhalve een doorlopende lijnvormige structuur aanwezig die geschikter is als vliegroute dan de boschages in het plangebied. Zelfs als de bomen in het plangebied verdwijnen, dan blijft de lijnvormige structuur aan de overkant van de straat nog gehandhaafd, waardoor vleermuizen op doortocht zich op deze plek ook in de nieuwe situatie kunnen oriënteren. Negatieve effecten op vliegroutes van vleermuizen worden om die reden niet verwacht.

3.3.4 Vogels

Vogelsoorten met niet jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied soorten met niet jaarrond beschermde nesten aangetroffen als kauw, winterkoning, houtduif, koolmees en kramsvogel. Dergelijke soorten kunnen mogelijk in het plangebied tot broeden komen. In het plangebied is daarnaast een vogelnest waargenomen. Het is verboden nesten en eieren van vogels te beschadigen. Om te voorkomen dat tijdens werkzaamheden eventueel aanwezige nesten van broedende vogels worden beschadigd, adviseren wij u deze werkzaamheden buiten de broedperiode te starten. Als vogels op zoek gaan naar een geschikte broedlocatie en merken dat het plangebied en de directe omgeving te verstorend zijn, zullen ze een andere locatie zoeken. Daarnaast kan ook in de broedperiode gestart worden met de werkzaamheden. Dan dient aantoonbaar te worden vastgesteld door een expert op het gebied van vogels dat geen broedende vogels in het plangebied aanwezig zijn. De broedperiode van vogels loopt globaal van half maart tot half augustus, maar de nesten van vogels die buiten deze periode broeden zijn ook beschermd. Er dient vervolgens contact met een ecooloog te worden opgenomen om de situatie te bespreken en een passende oplossing te vinden. De nesten van de koolmees zijn daarnaast jaarrond beschermd als er in de omgeving onvoldoende alternatieven zijn. In de omgeving zijn echter voldoende alternatieven aanwezig gezien de nabije ligging de bosschages van natuurgebied Kennemerland-Zuid. De nesten van de koolmees zijn daarom enkel tijdens de broedperiode beschermd.

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komt een aantal jaarrond beschermde vogelsoorten in de buurt van het plangebied voor. Hieronder wordt in meer detail beschreven of en in welke mate het gebied geschikt kan zijn voor betreffende soorten.

Huismus

Huismussen broeden in kieren en spleten van bebouwing en tevens vaak onder (ronde) dakpannen. De golfplaten bebouwing in het plangebied vormt geen geschikte nestlocatie voor de huismus. Een nestplaats van deze soort wordt om die reden ook niet in het plangebied verwacht. Ten oosten van het plangebied zijn tijdens het veldbezoek echter wel huismussen waargenomen. Dit betreft waarnemingen op de Sportlaan en de Breeland (zie navolgende afbeelding). Ook is op de Sportlaan een telpunt van de jaarronde tuintelling aanwezig. Hier zijn ook volgens de meest recente (<3 jaar) verspreidingsgegevens van de NDFF huismussen gehoord.

Plangebied ten tijde van het veldbezoek. 1) Plangebied (rood omkaderd) en plek waar tijdens het veldbezoek huismussen zijn gehoord (geel omkaderd), 2, 3 & 4) oostkant van het plangebied met een aantal sloten, bomen en struiken.

Het is zeer waarschijnlijk dat verschillende huismussen direct ten oosten van het plangebied broeden. Een geschikte leefomgeving van de huismus bestaat echter uit een combinatie van een geschikte nestgelegenheid, voedsel, drinkwater en voldoende dekking in de vorm van stekelige of groenblijvende struiken. Voornamelijk plekken waar menselijke bebouwing wordt afgewisseld met groenvoorzieningen herbergen hoge dichtheden aan huismussen. Het is goed mogelijk dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de huismus. In het plangebied zijn namelijk bomen, struiken, enkele kruiden en watervoorzieningen aanwezig. De huismus die in de directe omgeving broedt, kan in het plangebied voedsel, water en schuilgelegenheid vinden. Tijdens het veldbezoek is ook een huismus in een struik in het oosten van het plangebied waargenomen. Op voorhand valt niet uit te sluiten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van de functionele leefomgeving van de huismus die in de directe omgeving broedt. Vanwege de beoogde woningbouw gaat mogelijk de functie van het plangebied voor de huismus verloren. Dit kan mogelijk tot gevolg hebben dat de functionaliteit van de nabijgelegen nestplaatsen verloren gaat. In de omgeving zijn namelijk maar zeer beperkte groenvoorzieningen aanwezig. Een nader onderzoek naar de huismus wordt om die reden noodzakelijk geacht. Dit nader onderzoek zal uitwijzen of het plangebied onderdeel uitmaakt van de functionele leefomgeving van de huismus.

Gierzwaluw

Gierzwaluwen broeden in Nederland in gebouwen in stedelijk gebied, onder dakpannen of in kieren van muren. Het golfplaten gebouw in het plangebied vormt

echter geen geschikte nestlocatie voor de gierzwaluw. Nestplaatsen van de gierzwaluw zijn daardoor in het plangebied uit te sluiten.

Andere vogels met jaarrond beschermde nesten

Soorten als de buizerd en sperwer maken hun nest in hoge bomen in bos of boomgroepen. Volgens de meest recente verspreidingsgegevens (<3 jaar) van de NDFF komen deze soorten ook in de directe omgeving voor. Volgens het natuurwaardenonderzoek dat het Natuurwetenschappelijk Centrum (NWC, 2013) heeft uitgevoerd, biedt het plangebied ook geschikte mogelijkheden als broedlocatie voor de boomvalk.

Het plangebied bestaat onder andere uit een bosschage, met meer naar het westen halfopen habitat in de vorm van duingebieden. Een dergelijke omgeving vormt een geschikt habitat voor de buizerd, sperwer en boomvalk. Dergelijke soorten kunnen ook in bosschages broeden. Tijdens het veldbezoek zijn de bomen geïnspecteerd op mogelijke nesten van deze soorten. Deze zijn echter niet aangetroffen. Vanwege het feit dat de bomen nog in blad zaten kon niet goed genoeg worden onderzocht of dergelijke nesten in en direct rond het plangebied aanwezig waren. Vanwege de beoogde woningbouw en de kap van bomen, zijn negatieve effecten op dergelijke roofvogels met een jaarrond beschermd nest niet op voorhand uit te sluiten. Mogelijk kan daarom sprake zijn van een overtreding van de Wet natuurbescherming. Om zekerheid te krijgen over aan- of afwezigheid van jaarrond beschermde nesten in het plangebied wordt nader onderzoek geadviseerd.

3.3.5 Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de zandhagedis en de hazelworm in de buurt van het plangebied voor.

De biotoop van de zandhagedis bestaat uit duin- en heidegebieden. In kalkarme duinen wordt deze soort vooral aangetroffen in droge struikheideterreinen terwijl hij in kalkrijke duinen voornamelijk voorkomt in open struweelduinen. Het leefgebied bestaat vaak uit een mengeling van dwergstruikvegetatie, afgewisseld met hogere grassen en open zand. De soort houdt met name van overgangen tussen vegetatie- en landschapstypen. Het plangebied bestaat grotendeels uit een verruigde begroeiing in de vorm van struiken en bosschages. Ook zijn er zandige plekken aanwezig. Het plangebied kan, ondanks de geringe grootte, een geschikte leefomgeving voor de zandhagedis vormen. Daarnaast zijn er volgens de meest recente verspreidingsgegevens (<3 jaar) van de NDFF ook veelvuldig waarnemingen van de zandhagedis in de directe omgeving van het plangebied gedaan. Dit betreft met name waarnemingen in Kennemerland-Zuid, direct ten westen van de Provincialeweg. Maar ook een paar waarnemingen ten oosten van de Provincialeweg. Bovendien is de aanwezigheid van de zandhagedis in het plangebied vastgesteld tijdens een eerder natuurwaardenonderzoek van Natuur - Wetenschappelijk Centrum in 2013. De aanwezigheid van de zandhagedis kan om die reden niet op voorhand in het plangebied worden uitgesloten. Aangezien er woningbouw is beoogd in het plangebied, kunnen negatieve effecten op de zandhagedis niet worden uitgesloten. Een nader onderzoek naar deze soort wordt om die reden noodzakelijk geacht.

De biotoop van de hazelworm bestaat uit bosranden, bossen, houtwallen, heide, wegen en spoorbermen. Verspreidingsgegevens van de NDFF duiden er echter op dat de

hazelworm al minstens tien jaar niet meer in de directe omgeving van het plangebied is gesignaleerd. Dit komt overeen met de verspreidingsgegevens van RAVON. Vanwege de geïsoleerde ligging van het plangebied en de afwezigheid van recente verspreidingsgegevens wordt de hazelworm niet in het plangebied verwacht. Negatieve effecten van het plan op deze soort zijn om die reden niet te verwachten.

3.3.6 Amfibieën

Verspreidingsgegevens van de NDFF komt de rugstreeppad in de buurt van het plangebied voor.

De rugstreeppad vereist kaal, vergraafbaar zand en ondiepe poeltjes voor voortplanting. Het is een pioniersoort die kan opduiken op dynamische terreinen als buitendijks rivierengebied, maar bijvoorbeeld ook op bouwlocaties. In het plangebied zijn plekken aanwezig met vergraafbaar zand. In combinatie met de lage begroeiing biedt dit mogelijkheden tot een geschikt landbiotoop voor de rugstreeppad. In het plangebied zijn geen ondiepe plassen aanwezig, die snel opwarmen en dienst kunnen doen als voortplantingswater. Echter, in een nat voorjaar kunnen hier mogelijk toch ondiepe poeltjes ontstaan die de rugstreeppad kan gebruiker voor de eierafzet. Bovendien komt de soort volgens de meest recente (<3 jaar) verspreidingsgegevens van de NDFF in de directe omgeving van het plangebied voor. Aangezien de soort grote afstanden kan afleggen, en aangezien het plangebied een geschikte leefomgeving voor de rugstreeppad vormt, kan zijn afwezigheid in het plangebied niet op voorhand worden uitgesloten. Aangezien woningbouw in het plangebied is beoogd, gaat hierdoor mogelijk leefgebied van de rugstreeppad verloren waardoor er sprake kan zijn van een overtreding van de Wet natuurbescherming. Een nader onderzoek naar de rugstreeppad wordt noodzakelijk geacht om de aan- of afwezigheid van deze soort in het plangebied vast te stellen.

Volgens de natuurtoets van het NWC (2013) voor het moederplan bevinden zich kleine watersalamanders in de watergangen van het plangebied. Deze soort is beschermd volgens de Wet natuurbescherming, maar door de provincie Zuid-Holland vrijgesteld van bescherming bij ruimtelijke ingrepen. Aanvullende beschermingsmaatregelen, anders dan die van de zorgplicht, zijn voor deze soort dan ook niet noodzakelijk.

3.3.7 Vissen

Verspreidingsgegevens van de NDFF duiden er op dat er geen vissoorten in de buurt van het plangebied voorkomen die beschermd zijn middels de Wet natuurbescherming.

In het plangebied zijn een aantal sloten aanwezig (zie navolgende afbeeldingen). Langs deze watergangen is weinig oevervegetatie aanwezig en in de sloten zelf bevinden zich weinig tot geen waterplanten. Op verschillende plekken is veel kroos geconstateerd, dit duidt op de aanwezigheid van voedselrijk water. Kroos wordt namelijk met name aangetroffen in stilstaande en voedselrijke wateren. Beschermde vissoorten worden niet in de sloten in het plangebied verwacht. Dit betreffen in Nederland zeldzame soorten die niet in stilstaande, waterplantarme, ondiepe en voedselrijke sloten

van geringe omvang worden verwacht. Negatieve effecten op beschermde vissen zijn om die reden niet te verwachten.

Een impressie van de sloten in het plangebied.

3.3.8 Insecten en andere ongewervelden

Verspreidingsgegevens van de NDFF duiden erop dat de aardbeivlinder in de buurt van het plangebied voorkomt.

De biotoop van de aardbeivlinder bestaat uit zowel droge tot vochtige terreinen met een afwisseling van hoge en lage vegetaties. De ruigere gedeeltes van het plangebied, zoals aanwezig in het westelijke deel, kunnen een geschikt biotoop voor de aardbeivlinder vormen. Daarnaast is bekend dat één van de belangrijkste populaties van deze soort zich in de Amsterdamse Waterleidingduinen bevindt. Op voorhand valt de aanwezigheid van deze soort in de ruigere delen van het plangebied niet uit te sluiten. Een nader onderzoek naar de aardbeivlinder wordt noodzakelijk geacht om de aan- of afwezigheid van deze soort in het plangebied vast te stellen.

4 Conclusie

De gemeente Noordwijkerhout is voornemens in de dorpskern De Zilk de (woon)wijk Zoutdepot te ontwikkelen. De ontwikkeling omvat het laatste deelproject van de herstructurering van De Zilk en voorziet in de bouw van 130 woningen, een commerciële ruimte ter vervanging van de tijdelijke supermarkt aan het Breeland en een G.O.E.D. (Gezondheidsvoorzieningen Onder Een Dak). Bij alle ruimtelijke ingrepen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden, dient eerst een onderzoek uitgevoerd te worden in het kader van de Wet natuurbescherming en eventuele andere betrokken natuurregeling.

4.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Wet natuurbescherming en natuurnetwerk Nederland is getoetst of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op beschermde gebieden.

4.1.1 *Wet natuurbescherming*

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen. Het plangebied ligt echter direct naast Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid en wordt enkel van dit gebied gescheiden door de Provincialeweg N206. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid kunnen namelijk niet op voorhand worden uitgesloten. Derhalve is een voortoets noodzakelijk om de haalbaarheid van het plan in het kader van de Wet natuurbescherming aan te tonen.

4.1.2 *Natuurnetwerk Nederland*

Het plangebied ligt niet binnen natuurnetwerk Nederland. Het dichtstbijzijnde gedeelte van het natuurnetwerk betreft natuurgebied Kennemerland-Zuid en ligt direct aan de overkant van de Provincialeweg N206. Het dichtstbijzijnde gebied met de status strategische reservering natuur, ecologische verbinding en belangrijk weidevogelgebied bevindt zich op respectievelijk 500 meter, 600 meter en 7,5 kilometer van het plangebied. Aangezien het plangebied niet in het Natuurnetwerk of een gebied met de status als ecologische verbinding, strategische reservering natuur of belangrijk weidevogelgebied ligt, vormt de ligging van het plangebied ten opzichte van deze gebieden geen beperkingen voor de beoogde plannen.

4.2 Soortbescherming

Binnen het plangebied kan de aan- of afwezigheid van een aantal beschermde soorten niet op voorhand worden uitgesloten. Dit betreft de soorten glad biggenkruid, aardbeivlinder, zandhagedis, eekhoorn, boommarter, rugstreppad, huismus en jaar rond beschermde roofvogels als de buizerd en sperwer. Nader onderzoek naar deze soorten wordt noodzakelijk geacht om de aan- of afwezigheid in het plangebied en de haalbaarheid van het plan aan te tonen.

5 Advies

5.1 Aanvullend onderzoek

Nader onderzoek dient uitgevoerd te worden volgens bepaalde standaarden en protocollen en in bepaalde periodes in het jaar om de aanwezigheid met voldoende juridische zekerheid vast te stellen.

- Eekhoorn: aanwezigheid van nesten van eekhoorns in het plangebied is op voorhand niet uit te sluiten. Onderzoek naar de aanwezigheid van eekhoornnesten dient door middel van een eenmalig veldonderzoek in de periode plaats te vinden dat het blad niet aan de bomen zit (november tot en met februari).
- Boommarter: Het is op voorhand niet uit te sluiten dat de boommarter gebruik maakt van het plangebied. Nader onderzoek is daarom nodig om meer duidelijkheid te krijgen over de aanwezigheid van deze soort in het plangebied. Onderzoek naar deze soort kan plaatsvinden in de periode maart – september.
- Vogels: tijdens het veldbezoek is vanwege het blad aan de bomen niet met zekerheid vastgesteld dat jaarrond beschermde vogelnesten afwezig zijn. Derhalve dient in de periode zonder blad aan de bomen een eenmalig veldbezoek uitgevoerd te worden om te zoeken naar nesten. Als een verdacht nest wordt waargenomen, dient in het voorjaar een tweede veldbezoek uitgevoerd te worden om te bekijken of de waargenomen nesten bezet worden door een vogel waarvan het nest jaarrond beschermd is.
- Huismus: Het nader onderzoek huismussen dient plaats te vinden door middel van twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of door middel van vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni. De inventarisaties dienen onder goede weersomstandigheden plaats te vinden, op geluidsluwe momenten, rond één à twee uur na zonsopkomst en met een tussenperiode van 10 dagen.
- Zandhagedis: Nader onderzoek naar de zandhagedis kan plaatsvinden door het verrichten van twee inventarisaties in de periode april en mei of door meerdere inventarisaties in de periode juni – september. Zichtinventarisaties vinden plaats op dagen met zonnig weer en een temperatuur tussen de 12 en 14 °C, tussen 9 en 12 uur in de morgen.
- Glad biggenkruid: Om de aan- of afwezigheid van deze soort in het plangebied vast te stellen volstaat een eenmalig veldbezoek in de bloeiperiode van deze soort. Dit betreft de periode juni tot en met september.
- Rugstreeppad: Door middel van minimaal twee inventarisaties op geschikte avonden in de tweede helft van april en mei kan onderzoek naar de rugstreeppad worden gedaan door naar kooractiviteit te luisteren. Op deze manier kan worden vastgesteld of het plangebied door de rugstreeppad wordt gebruikt als voortplantingsplek. Om aanwezigheid uit te sluiten moet midden juli nogmaals bij geschikte omstandigheden geluisterd worden.
- Aardbeivlinder: Om de aan- of afwezigheid van deze soort in het plangebied vast te stellen volstaat een eenmalig veldbezoek in de periode mei tot half juni.

Soortgroep	Soort/functie	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Grondgeb. zoogdieren	Boommarter												
	Eekhoorn												
Vogels	Jr. besch. nest												
	Huismus												
Reptielen	Zandhagedis												
Amfibieën	Rugstreeppad												
Vaatplanten	Glad biggenkruid												
Vlinders	Aardbeivlinder												

5.2 Zorgplicht

De zorgplicht is altijd van toepassing. Iedereen moet voldoende zorg in acht nemen voor alle in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden te verrichten buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen). Ook kan er gefaseerd worden gewerkt om dieren de kans te geven om te vluchten. Dit houdt in dat voorafgaand aan werkzaamheden wordt gecontroleerd of dat negatieve gevolgen voor aanwezige soorten kunnen worden voorkomen door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. In dit geval houdt dit het volgende in:

- Maaien kruidige vegetatie: geruime tijd voordat de ruimtelijke ontwikkelingen plaats gaan vinden en gedurende de daadwerkelijke uitvoering hiervan, dient de kruidige vegetatie in het plangebied zo kort mogelijk gehouden te worden. Op deze manier wordt het plangebied een stuk minder geschikt voor een groot aantal diersoorten, zodat de binding met het plangebied kleiner wordt. Een dergelijk intensief maaibeheer dient idealiter gestart te worden in de herfst, omdat dit de minst kwetsbare periode voor amfibieën is waarbij de dieren nog wel actief zijn. De eerste maal dienen een paar personen voor de maaier uit te lopen om kleine dieren de kans te geven het te maaien terrein te verlaten.
- Kap van bomen en struiken (indien noodzakelijk): dit dient buiten de broedperiode van vogels (broedperiode loopt van half maart tot half augustus) en buiten de wintermaanden plaats te vinden. Op deze manier worden geen broedende vogels en dieren die in winterrust zijn verstoord.
- Dempen van watergangen dient idealiter in de maanden september of oktober te gebeuren. In die periode zijn de waterdieren nog niet in winterrust en vindt geen voortplanting plaats. Bij het dempen van de watergang dient altijd richting een andere watergang gedempt te worden. Daarnaast dient steeds een zandhoop vooruit geschoven te worden, die het water en al het waterleven opschuift. Zo komt een deel van de sloot droog te liggen en kan dat deel gedempt worden.
- Tijdens de bouwfase dient zo weinig mogelijk kunstmatige verlichting gebruikt te worden, vooral 's nachts. Zoveel mogelijk werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden tussen zonsopkomst en zonsondergang. Indien kunstmatige verlichting echt noodzakelijk is, dient de lichtbundel strak naar beneden gericht te zijn en zo laag mogelijk geplaatst te worden. Uitstraling van licht naar boven of de zijkant, moet zoveel mogelijk voorkomen worden.
- In zijn algemeenheid geldt dat bij de werkzaamheden aanwezige dieren de kans moeten krijgen te vluchten. Mocht een dier niet vluchten, dan moet het voorzichtig

opgepakt worden en buiten het plangebied op een rustige plek onder een struik worden gezet.

5.3 Broedende vogels

Wij adviseren buiten de broedperiode te werken. De verboden in de Wet natuurbescherming zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Wet natuurbescherming voor activiteiten die vogelnesten in hun broedseizoen zouden kunnen beschadigen.

5.4 Vervolgstappen

- Uitvoeren voortoets Wet natuurbescherming.
- Uitvoeren nader onderzoek naar de soorten glad biggenkruid, aardbeivlinder, zandhagedis, eekhoorn, boommarter, rugstreeppad, huismus en nesten van jaar- rond beschermde roofvogels als de buizerd en sperwer.

Bijlage 1: Geraadpleegde literatuur

Landschap Noord-Holland, 2011. Verkennend onderzoek naar boommarters in Zuid-Kennemerland. Heiloo.

Lenders, A., Marijnissen, C., Felix, R. 1993. Waarnemen en herkennen van Amfibieën en Reptielen in het veld, stichting RAVON, Nijmegen.

Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdiervereniging. 2013. Vleermuisprotocol 2013.

Ministerie EZLI. 2012. Memorie van toelichting bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk.

Ministerie EZ. 2015. Memorie van antwoord bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Natuur - Wetenschappelijk Centrum, 2013. Natuurwaardenonderzoek in het kader van het voorontwerp bestemmingsplan "De Zilk", gemeente Noordwijkerhout. Dordrecht.

Van der Meijden, R. 2005. Heukels' Flora van Nederland, Wolters Noordhoff, Groningen/Houten.

Van Diepenbeek, A. 1999. Veldgids Diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Van Uchelen, E. 2006. Praktisch natuurbeheer: amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Zoogdiervereniging, 2007. Handleiding boommarters inventariseren.

www.zuid-holland.nl

www.ndff.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.stowa.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.telmee.nl

www.vogelbescherming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.aerius.nl